

En räddad näsa

Enligt socialstyrelsens undersökning från 2011 utförs cirka 600 näsplastikoperationer per år i Sverige, varav ungefär 150 stycken sker på Astoriakliniken i Stockholm som har näsplastik som ett av sina specialområden. Wellness har träffat grundaren och en av hans patienter.

AV JOAKIM HAYENHJELM

NINE PÅ ASTORIAKLINIKEN på Kungsgatan, träffar vi Lina Aldrooby som genomgått en näsplastik bara ett par månader tidigare. Men det är inte första gången. När Lina var arton fick hon näsan opererad hos en plastikkirurg på en privatklinik i Syriens huvudstad Damaskus, där hon växte upp.

– Jag var modell och alla mina kompisar opererade näsan. En näsa som pekade upp mot himmelen var det som var på modet. Jag tyckte att min näsa var lite stor efter att en tjejkompis påpekade det. Jag följde med henne när hon gjorde sin näsplastik och efter det bestämde jag mig för att jag också ville operera näsan. Hade jag haft en pytteliten näsa som min syster hade jag nog aldrig gjort det.

Lina blev ändå väldigt nöjd med sin nya näsa, och har varit det fram till i våras; efter drygt tio års tid hade näsans utseende gradvis börjat förändras.

– Den började se mer och mer konstig ut. När jag stod framför spegeln eller såg foton på mig själv tänkte jag att "den där näsan vill jag inte ha" och en del började även skoja och kalla mig för "Michael Jackson-näsan". Näsan är väldigt viktig. Det är svårt att förändra dess utseende. Läppar och ögon kan man till exempel förfälska och justera utseendet på till viss del genom smink. Men du kan inte ändra formen på en näsa på samma sätt. Har du en konstig näsa syns det direkt. Jag fick även lite svårt att andas genom näsan. När jag rökte vattenpipa kom det aldrig ut någon rök genom näsborrarna för att de var så igentäppta.

Numera bor Lina i Sverige och då två av hennes bästa vänner hade gjort näsplastik på Astoriakliniken med ett resultat som imponerade på Lina så kollade hon själv upp kliniken och doktorerna på nätet för att ta reda på mer. Efter att ha läst att Docenten och Överläkaren P-O Haraldsson, som grundat kliniken, hade över tjugoårig erfarenhet av både funktionell och estetisk näskirurgi, och ansågs vara en av de skickligaste i Sverige på svåra sekundärplastikfall, bestämde hon sig för att gå dit och se vad han kunde göra för att hjälpa henne.

– P-O fick mig att känna mig trygg direkt. Jag litade på den här läkaren och hade fullt förtroende för att han skulle kunna rätta till min näsa och ge den ett mer naturligt utseende. Han är specialist, och jag hade mina vänner som levande exempel. Jag hade även sett bilder på nätet på operationer som han gjort tidigare. Jag visste att det skulle bli bra, säger Lina säkert.

En konsultation på Astoriakliniken kostar 1 000 kronor, och

då får man en halvtimme med doktorn. Patienten får förklara sina önskemål, varpå doktorn ser hur långt han kan sträcka sig för att tillgodose dem på bästa sätt. Han tar fram en motsvarande image-bild för att man ska kunna konstatera att båda parter tänker på samma sätt kring näsan. Patienten får sedan behålla bilderna och gå hem. Bestämmer man sig sedan för att opereras dras pengarna för konsultationen av på operationspriset.

– Det är superviktigt att man känner förtroende för sin doktor och att man är överens om målet. Man skall dock vara medveten om att allt inte går att göra med alla näsor. Så om doktorn är tveksam till att det går att uppfylla dina önskemål med operationen skall man kanske fundera en gång till. Men när man väl bestämt sig får man överlämna sig i doktors händer och lita på att han gör det han skall, säger P-O.

Ingreppet

Lina hade enligt P-O "en typiskt amerikaniserad Hollywood-näsa" med sänkt näsrygg och smal uppåtpekande tipp. Vid den första operationen hade man tagit ned näsryggen väldigt mycket och låtit tippet stå och samtidigt tunnat ut brosken, så näsan klarade till slut inte av att stå emot de krafter som blir när näsryggen är låg och huden pressar på.

– När man andas så sugs näsvingarna ihop och det krävs stabilitet för att de ska stå emot. I Linas fall drogs näsvingarna in så mycket att de vänt sig åt fel håll och täppte igen näsborrarna när hon andades. Vi öppnade upp näsan och utnyttjade att de var felvända och bytte plats på näsvingebrosken så att de blev rättvända igen, säger P-O.

Är Nina ett ovanligt fall?

– Nej, det händer ofta att deformiteter kommer fram på överopererade näsor. Det kan vara en utmaning om det inte finns något brosk kvar i näsan. Då får man ta brosk från annat håll och rekonstruera och bygga upp.

Astoriaklinikens motto är "Invisible change", vilket betyder att slutresultatet ska vara så naturligt att den oinvidige inte ska märka

“Vi lägger snittet mitt på främre delen av nässkiljeväggen för där tittar folk inte, och sedan görs snittet i form av ett “w” vilket gör det väldigt diskret.”

att en operation är utförd, samtidigt som man strävar efter en näsa som passar in i ansiktet och som man kan åldras i. De har även utvecklat en teknik som gör att ärrer i princip blir osynliga.

– Vi lägger snittet mitt på främre delen av nässkiljeväggen för där tittar folk inte, och sedan görs snittet i form av ett “w” vilket gör det väldigt diskret, menar P-O.

– Näsvingarna är också ett knepigt kapitel. Det blir ett ställningstagande mellan utseende och funktion. Näsvingekirurgin är svår. Tar man bort för mycket får man en dysfunktionell näsa som faller ihop.

Uppföljning och återhämtning

Hur följer ni upp patienterna efter operationen?

– I samband med operationen sätter man en ytterskena, även kallad gips, på näsan som vi tar bort efter en vecka. Sedan får patienten komma på återbesök efter 3–6 månader, och då ser vi vartåt det barkar, för slutresultatet ser man först ett år efter operationen. Om det finns någonting som patienten är orolig för så kan man korrigera det när det året gått. Är det så att näsan sväller av ojämnt kan man balansera upp det genom att injicera med filler så länge.

Behöver man sjukskriva sig under den första veckan eller kan man gå tillbaka till jobbet som vanligt efter operationen?

– Man kan jobba hemifrån efter några dagar. Vissa väljer att ta ut semester för att man får bättre ersättning än från sjukkassan.

Andra sjukskriver sig själva den veckan. Gör man operationen på fredagen så är man borta två helger och en vecka, sen kan man gå tillbaka till jobbet. Så tio dagar måste man vara borta.

– Det var stor skillnad mot den första operationen jag gjorde. Med P-O kändes det tryggare och jag var mer avslappnad. Allt var mycket lugnare och han tog sin tid. Efter första operationen kunde jag inte tugga och äta ordentligt, och fick dricka vatten med sugrör. Det tog lång tid innan jag kunde återhämta mig, drygt en månad. Inför den här operationen var jag beredd på att få samma besvär och tänkte “yes, jag kommer att gå ned i vikt”, säger Lina med ett skratt.

– Nu kunde jag äta på en gång och efter en vecka var jag tillbaka på kontoret som vanligt. När tre månader gått sa P-O att jag kunde göra vad jag vill, men jag har undvikit att träna, sola, bada och till och med ha solglasögon på mig tills nu. Jag har varit försiktig för säkerhets skull och tar det lugnt tills sex månader har gått. Jag tror inte att folk som inte vet om att jag har opererat näsan kan se på mig att jag har gjort något. Jag är väldigt nöjd med Astoriakliniken och skulle vända mig till dem igen om jag skulle vilja korrigera något mer.

P-O, har du något råd till andra som har en deformerad näsa?

– Om man har en skadad näsa ska man se till att gå till en rutinerad kirurg då man egentligen bara har en bra chans att korrigera den. Så det måste bli rätt från början. Ju fler operationer man gör, desto svårare blir det att få ordning på näsan. ■